

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Ε

11 ΙΟΥΝΙΟΥ 1927

ΔΡΙΘ. 24

ΓΡΑΜΜΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

Ἀριθ. Πρωτ. 1304

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἡμῖν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργῆ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Χρυσόστομε, τὴν φίλην ἡμῖν σεβασμίαν Αὐτῆς Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, υπερῆδιστα προσαγορευόμεν.

Μετ' ὀδύνης θαθείας ἐλάβομεν γνῶσιν τῆς ἀνιέρου ἐπιθέσεως κατὰ τῆς Ὑμετέρας γερασμίας Μακαριότητος. Λυπεῖ ἰδιαιτέρως ἡμᾶς ὅτι ἡ πύρωσις διέστρεψε μέχρι τοσούτου τὴν κρίσιν καὶ τὴν συνείδησιν, ὥστε νὰ ἐπιχειρῶνται καὶ τὰ ἀνοσιώτερα ἐν ὀνόματι τῆς πατρῆου εὐσεβείας καὶ καθαρότητος.

Συγχαίρομεν ἀδελφικῶς μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ὑμετέρας περισπουδάστῃ ἡμῖν Μακαριότητι: ἐπὶ τῇ διαφυλάξει, τῇ θεῷ χάριτι, Αὐτῆς καὶ εὐχόμεθα ὅπως ὁ Κύριος φωτίξῃ πάντας εἰς τὸ διακρίνειν καὶ πράττειν ἐν ἐνότῃτι ἀδιασπᾶστῃ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν ὁλότητα τὰ ἀληθῶς τίμια καὶ γενναῖα, ἐξ ὧν ἡ δόξα καὶ ἡ ὑφέλεια, μηδαμῶς δὲ ἐν ζῳῆνι πνεύματος καὶ καρδίας παραπλανᾶσθαι καὶ ἐκτρέπεσθαι εἰς τὰ μὴ προσήκοντα καὶ ὀλέθρια.

Πιστεύομεν ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει ληφθήσονται καὶ ἀρμοδίως τὰ δέοντα δραστήρια μέτρα κατὰ τῶν ταραξιών.

Κατασπαζόμενοι καὶ αὐθις ἀδελφικῶς Αὐτήν, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης

α. θ. κς' Μαίτου κς'

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΗΣ ΛΩΖΑΝΝΗΣ

Α'.

Ἡ ἐν Λωζάννῃ τῆς Ἑλβετίας κατὰ τὸν προσεχῆ Ἀύγουστον σύγκλησις τοῦ παγχριστιανικοῦ Συνεδρίου «Πίστews καὶ Διοικήσεως» πρόκειται νὰ ἀποτελέσῃ ἀσφαλῶς τὸ σπουδαιότερον γεγονός τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου διὰ τὸ τρέχον ἔτος 1927.

Τῇ πρωτοβουλίᾳ τῆς ἐπισκοπικῆς (ἀγγλικανικῆς) ἐν Ἀμερικῇ Ἐκκλησίας μέλλουσι νὰ συνέλθωσιν ἐκεῖ ἀντιπροσωποὶ πασῶν τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν πλην τῆς τῆς Ῥώμης, ἵνα συζητήσωσιν ἐπὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν ἐπὶ κοινῆς δογματικῆς καὶ ἠθικῆς βάσεως.

Εἰς τὰ ἐπόμενα ἄρθρα θέλομεν ἀναπτύξει τὴν σημασίαν, τὴν ὁποίαν γενικῶς καὶ ἰδιαιτέρως ἐξ ἀπόψεως ὀρθοδόξου ἔχει τὸ μέλλον νὰ συνέλθῃ παγχριστιανικὸν συνέδριον. Σήμερον, περιοριζόμεθα εἰς τὴν παροχὴν γενικωτέρων πληροφοριῶν, αἵτινες εἶνε ἀπαραίτητοι διὰ τὸ ἀναγνωστικὸν κοινὸν τῆς «Ἐκκλησίας», τοῦ ὁποῦ το ἐνδιαφέρον δὲν πρέπει νὰ περιορίζεται ἐντὸς τῶν στενῶν ὁρίων τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας, ἀλλὰ κατὰ πρῶτον λόγον φυσικῶς νὰ ἐπεκτείνεται ἐπὶ τῆς κινήσεως καὶ δράσεως ὁλοκλήρου τῆς Ὀρθοδοξίας, ἔπειτα ὁμως καὶ ἐφ' ὁλοκλήρου τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου, οὗτινος μέρος σπουδαιότατον ἀποτελοῦμεν ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι.

Ἄν ληφθῆ μάλιστα ὑπ' ὄψει, ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς ἐν τῷ συνόλῳ του διατρέχει κατὰ τὴν ἐποχὴν μας κρίσιν σπουδαίαν, ἔχων νὰ ἀντιμετωπίσῃ συγκρότημα ὀλοκλήρου δυνάμεων τοῦ σκότους, τὰς ὁποίας συσσωρεύει ὁ πονηρὸς ἵνα ἀντιπαρατάξῃ ταύτας κατὰ τῆς θρησκείας τῆς ἀγάπης, ἂν ἀναλογισθῆ τις, ὅτι τὰ διάφορα ἀνατρεπτικὰ τῆς καθεστηκυίας κοινωνικῆς τάξεως συστήματα, ὡς σπουδαιότερον αὐτῶν ἀντικειμενικὸν σκοπὸν θέτουσι τὴν καταπολέμησιν τῆς θρησκείας τοῦ Χριστοῦ, ἂν σκεφθῆ τις, ὅτι ὡς τὸν σπουδαιότερον καὶ τρομερώτερον ἐχθρὸν πᾶσαι ἐκεῖναι οἱ σκότιοι δυνάμεις τὸν Χριστιανισμὸν ἐκλαμβάνουσι κα' τοῦτον προσπαθοῦσι πάσῃ θυσίᾳ νὰ ἐκριζώσωσι καὶ καταστρέψωσιν, ἐλόγως ἐκ πάντων τούτων ἀκολουθεῖ ὅτι ἕκαστος χριστιανός, εἰς οἰονδήποτε δόγμα κα' ἂν ἀνήκῃ καὶ ὁποιασδήποτε χριστιανικῆς ὑποδιαίρεσεως μέλος ἀποτελῆ, πρέπει νὰ ἐνδιαφέρηται ζωηρῶς διὰ τὴν ὡς πρὸς τὸ ση-

μεϊον τούτο γινομένην κίνησιν εἰς δλόκληρον τὸν κόσμον.

Δὲν ὑπάρχει θεβαίως ἀνάγκη ἐκ τοῦ τοιούτου ἐνδιαφέροντος νὰ ἀπορροφηθῇ ἢ διὰ τὸν ἴδιον ἐκκλησιαστικὸν κύκλον φροντίς, ἐπιβάλλεται ὅμως παραπλεύρως ταύτης μετὰ ζωηρᾶς μερίμνης νὰ παρακολουθῇ τις τὰ κύκλω συμβαίνοντα. Ὀφείλομεν νὰ γνωρίζωμεν ὅτι ἀκουσίως ἢ ἐκουσίως μετέχομεν ἤδη τοῦ ἀρξαμένου πολέμου καὶ ὅτι ἀναγκαιῶς μόνοι εἶνε ἀδύνατον νὰ διεξάγωμεν τοῦτον καὶ ὅτι τὸ προσδοκώμενον τοῦ πολέμου τούτου ἀποτέλεσμα, τὸ ὅποιον δὲν δύναται νὰ εἶναι ἄλλο ἢ «ἢ διὰ τῆς πίστεως ἡμῶν νίκη τοῦ κόσμου» (Ἰωαν. 5. 4.), δὲν δύναται καὶ δὲν πρέπει νὰ ἐπιτευχθῇ ἄνευ ἡμῶν, ἄνευ τῆς ἡμετέρας συμμετοχῆς, ἄνευ τῆς ἡμετέρας βαρύτητος, ἄνευ τῆς τεραστίας ζήτητος ἠθικῆς δυνάμεως, ἣτις ὀνομάζεται ὀρθοδοξία, ἄλλως τε ἢ εἰς διαφόρους διεθνεῖς ὀργανώσεις, ὡς εἰς τὰ συνέδρια «Ζωῆς καὶ ἐργασίας», «Διεθνοῦς φιλίας διὰ τῶν ἐκκλησιῶν» καὶ «Πίστεως καὶ Διοικήσεως», ἵνα τὰ σπουδαιότερα ἀναφέρωμεν, ἐπιτευχθεῖσα ἤδη συγκέντρωσις τῆς ἠθικῆς πασῶν τῶν χριστιανικῶν δυνάμεων συνεργασίας, καταδεικνύει ἀκριβῶς, ὅτι οἱ χριστιανοὶ τῶν διαφόρων δογμάτων κατενόησαν ὅτι εἶνε ἀδύνατος πλέον ἢ ἀπέναντι τοῦ συγκροτήματος τοῦ ἠθικοῦ κακοῦ ἀδιαφορία αὐτῶν, ἢ ἡ μονομερῆς αὐτῶν καὶ ἀνεξάρτητος ἀπ' ἀλλήλων δράσις, ἣτις οὐδὲν σάδαρὸν ἀποτέλεσμα, παρὰ τὴν ἐκασταχοῦ καταβαλλομένην σπουδαίαν προσπάθειαν, δύναται νὰ ἐπιτελέσῃ.

Διὰ τοῦτο καὶ ἢ ἐκ τῶν προτέρων καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων γνῶσις καὶ παρακολούθησις τῶν κατὰ τὸ μέγα τοῦτο συνέδριον εἶνε καθήκον παντὸς χριστιανοῦ ἀνεξαρτήτως ἀπορρώσεως, ἀλλὰ καὶ ἰδιαιτέρως ἡμῶν τῶν ὀρθοδόξων, οἵτινες ἀντιπροσωπεύοντες τὴν μίαν, ἀγίαν, καθολικὴν καὶ ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν ὀφείλομεν νὰ μὴ διατηρήσωμεν, κατὰ τὸ παπικὸν ὑπόδειγμα, τὴν περὶ πρωτοβουλίας καὶ διευθύνσεως ἀντίληψιν μόνον κατὰ θεωρίαν καὶ τυπικῶς, ἀλλὰ καὶ πραγματικῶς, ἡμεῖς—καταλλήλως παιδαγωγούμενοι, ἐργαζόμενοι καὶ δρῶντες, δίδοντες τὴν κατεύθυνσιν τῆς πνευματικῆς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ζωῆς, διεκδικοῦντες οὕτω οὐχὶ ἀπλῶς ἐπὶ τῇ ἐάσει ἀπαραγράπτων μὲν ἀλλ' ἱστορικῶν μόνον τίτλων, ἀλλ' καὶ ἐπὶ πραγματικῶν τοιούτων, δημιουργουμένων ἐκ τῆς ἀναδιώσεως καὶ ἀναζωογονήσεως τῆς ἀρχαίας ὀρθοδόξου ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν κατεύθυνσιν καὶ τὴν διδασκαλίαν, τὴν ὅποίαν κατέχει καὶ πρέπει νὰ κατέχῃ ἕσασαι ἢ ὀρθοδοξία.

Ἡ προκαταρκτικὴ τῆς ὀργανώσεως ταύτης συνέλευσις ἐγένετο κατ' Ἀύγουστον τοῦ 1920 ἐν Γενεύῃ τῆς Ἑλβετίας, ὁπότε καὶ παρέστησαν ἀντιπρόσωποι πασῶν τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν. Ἡ γενικὴ ἐκείνη συνέλευσις συνετέλεσεν εἰς τὸ νὰ φανῶσι καθαρῶς αἱ ἐπὶ τῶν δογματικῶν ζητημάτων τεράστια ἀντιθέσεις τῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν καὶ ἰδίᾳ τῶν ἐπωσδῆποτε

διατηρουσῶν τὸν καθολικὸν τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας χαρακτήρα καὶ τῶν ἄκρας φιλελευθέρων προτεσταντικῶν Ἐκκλησιῶν.

Ἡ συνέλευσις ἐκείνη διώρισε μόνιμον ὀργανωτικὴν ἐπιτροπὴν, ἐπιτροπὴν τῆς Συνεχείας κληθεῖσαν, ἣτις καὶ ἀνέλαβε τὴν ὀργάνωσιν τοῦ μέλλοντος νὰ συνέλθῃ μεγάλου συνεδρίου. Ἐκ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας μέλη τῆς ὀργανωτικῆς ταύτης ἐπιτροπῆς ἐξελέγησαν ὁ τότε καθηγητῆς Ἀρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Παπαδόπουλος νῦν δὲ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, καὶ ὁ ὑποφαινόμενος. Διὰ τὸ πολυμελὲς τῆς ἐπιτροπῆς αὐτῆς ἐξελέγη ἐκ ταύτης μικροτέρα ἐπιτροπὴ, ἣς μέλος ἀποτελεῖ ἐπίσης ὁ ὑποφαινόμενος πρὸς μελέτην τῶν διαφόρων θεμάτων, τὰ ὅποια θὰ συνεζῆται ἐκάστοτε ἢ ἐπιτροπὴ τῆς Συνεχείας καὶ δι' αὐτῆς τὸ μέγα συνέδριον.

Μετὰ μακρὰν καὶ σύντονον ἐργασίαν γενομένην εἴτε διὰ συνελεύσεων τῆς ἐπιτροπῆς, εἴτε δι' ἀλληλογραφίας κατὰ τε τὸ προπαρελθὸν καὶ τὸ παρελθὸν ἔτος τῆς ἐπιτροπῆς Συνεχείας, καθηροῖσθη ἤδη τὸ πρόγραμμα τοῦ μεγάλου συνεδρίου, περὶ τοῦ ὁποῦ ὡς καὶ τῶν συμμεθεξουσῶν εἰς τοῦτο ἐκκλησιῶν, εἰς τὸ προσεχές.

ΑΜΙΑΚΑΣ Σ. ΑΑΙΒΙΖΑΤΟΣ
Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Ἡ περιοδεία τοῦ Ἐπισκόπου Λονδίνου. — Σχέσεις Ἀγγλίας καὶ Σοβιετ. — Ἡ ἀναθεώρησις τοῦ Βιβλίου Προσευχῶν. — Τὰ εὐρυχώρια τῆς σπουδαζούσης νεολαίας.

Πρὸ τινος ἐπανεκάμφεν εἰς τὴν ἔδραν αὐτοῦ ὁ Ἐπίσκοπος Λονδίνου μετὰ ἐννεάμηνον περίπου περιοδείαν ἀνὰ τὰς Ἀγγλικὰς κτήσεις. Σκοπὸς τοῦ μακροῦ τούτου ταξιδίου καθ' ὃ ὁ Θεοφιλέστατος διήλυσεν, ὡς εἶπε εὐφρολογῶν πρὸς τοὺς πολυπληθεῖς θαυμαστάς καὶ φίλους αὐτοῦ, οἵτινες παρευρέθησαν εἰς τὸν σταθμόν, ἵνα ὑπαντήσωσι τὸν ἀγαπητὸν αὐτῶν πνευματικὸν ἡγέτην, 50000 χιλιομ., ἦτο ἢ ἐνίσχυσις τῆς ἱεραποστολικῆς δράσεως τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας ἐν ταῖς ἀποικίαις καὶ ὁ ὑποδαυλισμὸς τῆς ἀγάπης αὐτῶν πρὸς τὴν Μ. Βρεττανίαν. Ὁ Θεοφιλ., ὅστις ἀπολαύει πλείστων συμπαθειῶν μεταξὺ τῆς κοινωνίας τοῦ Λονδίνου καὶ θεωρεῖται ἀνὴρ δράσεως ἀποστολικῆς καὶ πίστεως φλογερᾶς ἐκδηλουμένης δι' ἔργων φιλανθρωπίας κοινωφελῶν, φαίνεται ὅτι λίαν ἐπιτυχῶς ἐξεπλήρωσε τὴν ἀποστολὴν του καὶ ἐδικαίωσε τὰς ἐλπίδας ἃς ἐσθῆριζεν ἐπὶ τῆς ἐπισήμου ταύτης, ὡς χαρακτηρίζεται, ἐκκλησιαστικῆς ἀποστολῆς ἢ Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας. Κατὰ τὸ μακρὸν διάστημα τῆς περιοδείας αὐτοῦ ὁ Ἐπίσκοπος Λονδίνου χωρὶς νὰ παραλείπη τὰς προσφιλεῖς μέχρι ψυχώσεως εἰς ἅπαντας τοὺς ὁμοεθνεῖς του, σωματικὰς ἀσκήσεις παρὰ τὰ ἐξήκοντα ἔτη

ἄτινα φέρει ἐπὶ τῶν ὤμων του, ὠμίλει συνεχῶς, πολ-
λάκις δὲ καὶ δις τῆς ἡμέρας, πρὸς τοὺς χριστιανούς
καὶ τὸν ἐν ταῖς ἀποικίαις Ἀγγλικανικὸν κλήρον. Ἡ
ἐπιτυχία τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ καταφαίνεται καὶ ἐξ
ἐπιστολῶν, αἵτινες ἀπεστάλησαν πρὸς τὴν προϊστα-
μένην ἐκκλησίαν, αὐτοῦ ἀρχὴν, τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Καν-
τουαρίας, παρὰ διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν τῶν
ἀποικιῶν. Τὸ ἐκκλησιαστικὸν περιοδικὸν Church Ti-
mes σχολιάζον τὸ ἐπιτελεσθὲν ἐν ταῖς ἀποικίαις ἔρ-
γον τοῦ Ἐπισκόπου Λονδίνου ἐπάγεται: «εἶναι ἀναμ-
φισότητητον ὅτι οὐδεὶς, ἀπολύτως, ἄνθρωπος ὑπάρ-
χει ἐν τῇ ἱστορίᾳ, ὅστις ἐκόμισε τὸ χριστιανικὸν κήρυ-
γμα τόσον εὐρέως μεταξὺ τόσων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν
διαφόρου προσελύσεως, εἰς τοσαύτας χώρας καὶ ἐν οὕτω
ὄραχει διαστήματι». Εἶτα δ' ἀναφέρει ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος
Λονδίνου ἐπέστρεψεν ἐκ τῆς μακρᾶς περιόδου του δεκά-
κις περισσότερον, ἢ πρότερον, ἐνθους ὑπὲρ τῆς ἱεραποστο-
λικῆς δράσεως καὶ ὅτι θὰ προσπαθῆσιν νὰ καταστήσῃ
τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ τὸ μεγαλύτερον φυτώριον τοῦ κό-
σμου ὀλοκλήρου ἐργασίας ἱεραποστολικῆς.

Τὸ ἐκκλησιαστικὸν περιοδικὸν Church Times, σχο-
λιάζον τὴν διακοπὴν τῶν σχέσεων Ἀγγλίας καὶ Σο-
βιετ λέγει τὰ ἑξῆς: «Εἴμεθα ἀντιθετοὶ πρὸς τὸν Μπολ-
σεβισμὸν ἐξ ἐπόψεως θρησκευτικῆς καὶ ἠθικῆς. Ἐὰν
ἡ Εὐρώπη ἦτο καὶ σήμερον ὅ,τι κατὰ τὸν Μεσαιῶνα,
Χριστιανικὴ Δημοκρατία, ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀνα-
γνωρίσῃ ὀργάνωσιν ἀντιχριστιανικὴν, ὅποια εἶναι τὰ
Σοβιετ. Ἀλλ' οἱ σκληροκάρδιοι, λέγει, Συντηρητικοὶ
(τὸ κόμμα τοῦ ἐν τῇ ἀρχῇ σήμερον Μπολντουέν), οἱ
παλαιοὶ σύμμαχοι τῶν Τούρκων, δὲν ἔχουσιν ἀντίρρη-
σιν προκειμένου περὶ τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἠθικῶν
δοξασιῶν τῶν Σοβιετ. Ἡ ἀντίρρησις των ἀφορᾷ τὴν
πολιτικὴν τῶν Σοβιετ, ἣτις, λέγουσι, θίγει τὴν Ἀγ-
γλικὴν ἐπικράτειαν. Πλὴν τὸ αὐτὸ δύνανται νὰ λεχθῆ
καὶ περὶ ἄλλων Δυνάμεων. Δὲν φρονοῦμεν λ.χ. ὅτι τὸ
γόητρον τῆς Ἀγγλικῆς Ἐπικρατείας ἐθίγη πλειότε-
ρον ἀπὸ τὴν πολιτικὴν τῶν Σοβιετ, παρὰ ἀπὸ τὴν
συμφωνίαν, ἣτις ἐγένετο μεταξὺ τῶν Τούρκων τῆς
Ἀγκύρας καὶ τοῦ γάλλου ἀντιπροσώπου Φραγκλίνου
Μπουγιῶν, ἣτις ὠδήγησεν εἰς τὸν ἐξαφανισμὸν τῆς χρι-
στιανικῆς θρησκείας ἐκ τῆς Μ. Ἀσίας. Χωρὶς νὰ ἔχω-
μεν, λέγει, τὴν ἀξίωσιν νὰ διακόψῃ ἡ Ἀγγλία τὰς
σχέσεις αὐτῆς μετὰ τῆς Γαλλίας διαπιστοῦμεν τὸ γε-
γονὸς ὅτι ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις θὰ τείνῃ τὴν χεῖρα
πρὸς τὰ Σοβιετ ἐὰν τὰῦτα ἐξελιχθῶσιν εἰς ἀστικὸν
Κράτος».

Αἱ συζητήσεις περὶ τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ Βιβλίου
προσευχῶν (The Book of Common prayer) ἐξέκο-
λουθοῦσιν ἐν τε τῷ περιοδικῷ καὶ τῷ ἡμερησίῳ τύπῳ.
Ἡ προτεινομένη ἀναθεώρησις, καίπερ ἔχουσα ὑπὲρ

αὐτῆς τὴν μεγάλην πλειοψηφίαν Κλήρου καὶ Λαοῦ
καὶ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Καντουαρίας ἐπὶ κεφαλῆς,
θεωρεῖται συμβιβασμὸς (Compromise) ἀπαρέσκειν εἰς
ἀμφοτέρας τὰς ἀντιθέτους μερίδας ἐν τῇ Ἀγγλικα-
νικῇ Ἐκκλησίᾳ, τοὺς ῥωμαιοκαθολικίζοντας δ. λ. ν.
καὶ τοὺς προτεσταντίζοντας. Οἱ τελευταῖοι πρό τινων
ἡμερῶν ἐποίησαν ἐν τῷ ἡμερησίῳ τύπῳ δήλωσιν ὅτι
θ' ἀποταθῶσιν εἰς εἰδικούς νομομαθεῖς, ἵνα ἐξετασθῆ
κατὰ πόσον ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Καντουαρίας μετὰ τῶν
περὶ αὐτὸν Ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν ἐδικαιοῦτο νὰ
λάβῃ τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Βι-
βλίου τῶν προσευχῶν. Ἐν ὑπὲρ τῆς ἀναθεωρήσεως
ἕως ρεῦμα εἶναι τόσον ἰσχυρὸν καὶ περιλαμβάνει τό-
σον σημαντικούς παράγοντας ἐν τῇ Ἀγγλικανικῇ
Ἐκκλησίᾳ, ὥστε νὰ θεωρηθῆται γεγονός ἢ προταθεῖσα
ἀναθεώρησις. Οὕτω ἐκτὸς τῶν ἐπαρχιακῶν Συνελεύ-
σεων, ὧν ἡ πλειονότης ἐτάχθη ὑπὲρ τῆς ἀναθεωρή-
σεως, πρὸ δύο ἡμερῶν δὲν μεγίστης πλειοψηφίας
ἀπεράνθη ὑπὲρ αὐτῆς καὶ ἡ ἐπαρχιακὴ Συνέλευσις
Καντουαρίας. Κατὰ ταύτην ὑπὲρ τῆς ἀναθεωρήσεως
ἐψήφισαν 182 κληρικοὶ καὶ 200 λαϊκοί, ἦτοι ἐν 8λφ
382· κατ' αὐτῆς δὲ 20 κληρικοὶ καὶ 32 λαϊκοί, ἦτοι
ἐν 8λφ 52.

Ὁ ἀνοικτὸς ὀρίζων, ὁ καθαρὸς ἀήρ καὶ αἱ παιδιαι
εἰς εὐρυχώρια ἀποτελοῦσι τὸν ἀπαραίτητον ὄρον τῆς
ἀγωγῆς τῶν νέων ἐν Ἀγγλίᾳ. Οἱ Ἀγγλοὶ εἶναι φυσιο-
λάτραι καθ' ἑλμὴν τὴν ἔκτασιν τῆς λέξεως. Μολοντί
δὲ ἕκαστον τμήμα τοῦ Λονδίνου ἔχει τὸ ἐκτεταμένον
εὐρυχωρίον του, ἔπου καὶ μόνον ἡ νεολαία ἀμφοτέ-
ρων τῶν φύλων διέρχεται τὰς ὥρας τῆς σχολῆς, τὰ
πλεῖστα δὲ τῶν σχολειῶν εἶναι ἐφωδιασμένα διὰ κή-
πων ἀπεράντων, ἐν οἷς ἀπαραίτητοί θέσιν κατέχει
ὁ διὰ παιδιὰς ἢ κάλλιον σωμαστικῆς προωρισμένος χῶ-
ρος, ἐν ταῦτοις τὸ Σωματεῖον τῆς φυσικῆς ἀγωγῆς,
ἔπερ ἀποτελούμενον ἐκ τῶν τὰ πρῶτα φερόντων τῆς
Ἀγγλικανικῆς Κοινωνίας προεδρεύεται ὑπὸ τοῦ Δια-
δόχου, κατ' αὐτὰς ἀπέλυσεν ἐγκύκλιον πρὸς ἅπαντα
τὸν λαὸν παρακαλοῦν, ὅπως ἐξευρεθῶσι δι' ἀγοράς ἢ
δωρεάς καὶ ἄλλοι χῶροι ἰδιαιτέρως παρὰ τὰ Σχολεῖα
χάριν τῆς σωματικῆς ἀγωγῆς τῆς σπουδαζούσης νεο-
λαίας. Τὸ παράδειγμα πρῶτος ἔδωκεν ὁ Βασιλεὺς,
ὅστις πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐπὶ ταῖς ἀγομένους σῆ-
μερον γενεθλίοις του ἔδωκεν εἰς τὸ ῥηθὲν Σωμα-
ματεῖον ἔκτασιν γαιῶν 30,000 χιλ. ὀαρδῶν τετραγω-
νικῶν παρὰ τὸ Λονδίνον.

Λονδίνον 4 Ἰουνίου 1927.

† Ο Μ. Ἀρχιμ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΣΚΑΡΙΦΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

Αον

Μεταγενέστεραι παραδόσεις αναφέρουσιν, ότι ὁ Ἀκύλας, μαθητὴς τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου, ἐλθὼν ἐκήρυξε τὸ Εὐαγγέλιον ἐν Ἀκαρνανίᾳ¹. Τῷ 197 μ.Χ. αναφέρεται ἐπισκοπὴ Ναυπάκτου· πρῶτος δ' αὐτῆς ἐπίσκοπος μνημονεύεται ὁ Καλλικράτης. Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ Μ. Κωνσταντίνου οἱ χριστιανοὶ θὰ ἦσαν ἀρκετοὶ ἐν Ἀκαρνανίᾳ ὡς ἐν ἕλῳ τῷ Κράτει. Κυρίως ὅμως μετὰ τοὺς διωγμοὺς τῶν εἰδωλολατρῶν ὑπὸ Θεοδοσίου τοῦ Μ. καὶ Ἰουστινιανοῦ τοῦ Μ. ἐξητηλώθη καὶ ἐστερεώθη ἡ χριστιανικὴ θρησκεία καὶ ἐν Αἰτωλίᾳ καὶ Ἀκαρνανίᾳ. Τότε δὲ καὶ πολλοὶ εἰδωλολάτραι μετετρέπησαν εἰς χριστιανικοὺς. Σφίζονται δὲ καὶ τῆς παλαιοχριστιανικῆς ἐποχῆς σύμβολα καὶ μνημεῖα, ἐξ ὧν τεκμηριοῦται ἡ ἐν τοῖς παλαιοῖς χρόνοις ἐπίδοσις τῶν κατοίκων εἰς τὸν χριστιανισμόν². Ἐπὶ τῆς Ρωμαϊκῆς κυριαρχίας ἡ Ἑλλάς ἐκαλεῖτο Ἀχαΐα. Αἱ Ἐκκλησίαι τῆς Ἀχαΐας ὑπήγοντο, καὶ συνεπῶς καὶ τῆς Ναυπάκτου, Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας, ὑπὸ τὸν Μητροπολίτην Κορίνθου. Μετὰ δὲ τὴν διαίρεσιν τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους εἰς διοικήσεις ὑπὸ τοῦ Μ. Κωνσταντίνου αἱ Ἐκκλησίαι τῆς Ἑλλάδος ὑπήχθησαν εἰς τὴν Διοίκησιν τῆς Ἀνατολικῆς Ἰλλυρίας, ἧς πρωτεύουσα ἡ Θεσσαλονίκη, καὶ συνεπῶς ὁ Θεσσαλονικὴς ἦσκει τρόπον τινὰ πνευματικὰ δικαιώματα ἐπ' αὐτῶν.

Ἐπὶ τῶν ἀρειανικῶν ἐρίδων αἱ Ἐκκλησίαι τῆς Ἑλλάδος συνετάχθησαν μετὰ τῆς Ρώμης ὡς ὑποστηρικτῆς τὸν Μ. Ἀθανάσιον καὶ ἤρξαντο ἐντεῦθεν νὰ ἐξαρτῶνται ἐκεῖθεν³. Κατὰ τὸ ἔτος 381 ὁ Πάπας Δάμασος ἤξιώσε τὴν ἀσκητὴν κυριαρχικῶν δικαιωμάτων. Ἐν τῇ I' Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ παρουσίασεν ἐπίσκοπος Ναυπάκτου ὁ Πολυκράτης.

Ἡ Ἐκκλησία Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας κατὰ τὸν παλαιότατον κατάλογον περὶ Μητροπόλεων καὶ ἐπισκόπων τοῦ 540 μ.Χ. συνταχθέντα ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ τοῦ Μ. ὑπήγετο εἰς τὸν θρόνον τοῦ Ρώμης. Ἀλλ' ὁ Λέων ὁ Ἰσαυρος⁴ ἀποσπᾶσας τὰς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὸ 732 μ.Χ. τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ρώμης ὑπήγαγε ταύτας εἰς τὸν θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅπου φυσικῶς καὶ ἀνήκον. Τότε δὲ καὶ ἡ Ἐκ-

κλησία Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ὑπήχθη ὑπὸ τὸν Κωνσταντινουπόλεως.

Τῆς Νικοπόλεως¹ παρακμασάσης ἀνεδείχθη μετὰ ταῦτα Μητρόπολις ἡ Ναύπακτος. Οὕτω βλέπομεν ἐν τῇ γενομένῃ ὑποτυπώσει Λέοντος τοῦ Σοφοῦ περὶ τῶν θρόνων τῶν Μητροπολιτῶν καὶ Ἐπισκόπων, ὅτι ὁ Ναυπάκτου ἦν Μητροπολίτης 36ος τὴν τάξιν ἔχων ὑφ' ἑαυτὸν τοὺς ἐξῆς ἐπισκόπους: 1) Βονδιτζῆς (σημερινῆς Βονίτσης), 2) Ἀετοῦ, 3) Ἀχελῷου, 4) Ρωγῶν, 5) Ἰωαννίνων, 6) Φωτικῆς, 7) Ἀδριανουπόλεως (σημερινῆς Δρυϊνουπόλεως τῆς Βορείου Ἡπείρου), 8) Βουθρωτοῦ καὶ Χειμάρρας². Τῷ 1319 ὅμως μ.Χ. ἐπὶ Ἀνδρονίκου τοῦ Γέροντος ἡ Ἐκκλησία Ἰωαννίνων ἐπισκοπὴ οὖσα τοῦ Μητροπολίτου Ναυπάκτου ἐτιμήθη διὰ χρυσοδούλλου εἰς Μητρόπολιν καταλαβοῦσαν τὴν ΝΓ τάξιν ἐν τῇ νέα διαρρυθμίσει τῶν Μητροπόλεων καὶ Ἐπισκόπων καὶ ὑπέταξεν ὑφ' ἑαυτὴν τὰς πλείονας τῶν ἐπισκόπων πρὸς Μητροπόλιν τοῦ Ναυπάκτου, ἧτοι Ἀδριανουπόλεως, Χειμάρρας, Βουθρωτοῦ καὶ Φωτικῆς.

Καὶ οὐχὶ μόνον ὑπέταξεν εἰς τὴν ἀρτιούστατον Μητρόπολιν Ἰωαννίνων αἱ μνημονευθεῖσαι ἐπισκοπαί, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ ὀρθόδοξοὶ Ἕλληνες τῆς Ναυπάκτου, κυριευθεῖσης ὑπὸ τῶν Φράγκων³, ὑπεδέχθησαν ὑπὸ τῆς ἐν Κωνπόλει Συνόδου εἰς τὴν πνευματικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ἰωαννίνων, εἰς ἃν ὑπήχθησαν καὶ ὁ Κερκύρας, ὁ Λευκάδος, ὁ Περιστερᾶς, ὁ Βελλᾶς, ὁ Φοινίκης, ὁ Ἀγγιάσμου, ὁ Εὐρείας καὶ Σωρείας, ὁ Κοζύλης καὶ Νικοπόλεως⁴ καὶ ὁ Ἐλαίας καὶ Πάργης. Ὁ δὲ θρόνος τῆς Ναυπάκτου ἀπὸ τῆς 14ης θέσεως κατήλθεν εἰς τὴν ΜΒ ἐπὶ Ἀνδρονίκου τοῦ Γέροντος

1) Ἡ Νικόπολις εἶχε τιμηθῆ ὑπὸ τοῦ Αὐγουστοῦ διὰ πολλῶν προνομίων ἐν αὐτῇ ἐκήρυξε τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν ὁ Παῦλος καὶ ἐξ αὐτῆς διεδόθη ἀνά τὴν Ἀκαρνανίαν ὁ χριστιανισμός.

2) Σύνταγμα κανόνων Ράλλη καὶ Ποτλή Τόμος Εὐς.

3) Τῷ 1294 μ.Χ. ἡ Ναύπακτος, ὁ Βλοχός, τὸ Ἀγγελόκαστρον καὶ ἡ Βόνιτσα διὰ τοῦ γάμου τῆς Θάμαρ, θυγατρὸς τοῦ Δεσπότη τῆς Ἡπείρου μετὰ τοῦ πρίγκηπος τοῦ Τάραντος Φιλίππου, περιήλθεν εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Καρόλου τοῦ Βου τοῦ Ἀνδεγαυικοῦ πατρὸς τοῦ Φιλίππου. Ἐκτοτε δὲ ἤδρευεν ἐν Ναυπάκτῳ Λατίνος Μητροπολίτης, οἱ δὲ Ἕλληνες ὑπήχθησαν ὑπὸ τὸν Μητροπολίτην Ἰωαννίνων ὑπὸ τῆς Συνόδου τῆς Κωνσταντινουπόλεως. (Παπαρηγ. Ε σελίς 151).

4) Ἡ πρὶν Μητρόπολις Νικοπόλεως ἐγένετο ἀπλή ἐπισκοπὴ τοῦ Ἰωαννίνων ἐνωθεῖσα μετὰ τῆς Κοζύλης. Ἡ Κοζύλη βραδύτερον ἀποσπασθεῖσα ἀπὸ τῆς Νικοπόλεως ἠνώθη μετὰ τῆς Ἐπισκοπῆς Ρωγῶν. Ὁ πλήρης δὲ τίτλος τοῦ Ρωγῶν ἐν τοῖς μετὰ τὴν ἄλωση χρόνοις ἦτο Ρωγῶν καὶ Κοζύλης. Ἡ Νικόπολις βραδύτερον ἠνώθη μετὰ τῆς Μητροπόλεως Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης, ὡς βλέπομεν ἐν τοῖς Πατριαρχικοῖς συγγιλίοις τῶν ἐτῶν 1765 καὶ 1803, καθ' ἃ ὁ Ναυπάκτου τιτοφορεῖται «Ναυπάκτου», Νικοπόλεως καὶ Ἀρτης ὑπέφτιμος καὶ ἑξαρχος πάσης Αἰτωλίας».

1. Ἐκκλ. Ἱστορία Διομ. Κυριακοῦ Τόμ. Γος.

2. Ὁ ἐν Μωραϊτικῆς ναὸς ἀγίου Γεωργίου εἶναι φθορομημένος ἐξ ὕλικου εἰδωλικοῦ ναοῦ. Ὁ ἠρειπωμένος δὲ παλαιὸς ναὸς, ἐφ' οὗ ἰδοῦθη ὀλίγον πρὸ τῆς ἀλώσεως ὁ νῦν. ἔχει σύμβολα παλαιοχριστιανικῆς ἐποχῆς. Ἐπίσης ὁ διπλοῦς ἐκ παραλλήλου ἐν Μωκίστῃ τῆς Παμφιλίας ναὸς εἶναι ἐκτισμένος ἐξ ὕλικου εἰδωλικοῦ ναοῦ.

3. Ἐκκλ. Ἱστορία Διομ. Κυριακοῦ.

4. Περιήλθεν εἰς ρῆξιν πρὸς τὸν Πάπαν Γρηγόριον Β διὰ τὸ ζήτημα τῶν εἰκόπων.

του Παλαιολόγου¹. Τότε μόνον ἡ Ἄρτα δὲν εἶχε περιέλθει εἰς τοὺς Λατίνους, διότι ἐν αὐτῇ ἀπὸ τοῦ 1204 μ. Χ. ἤδρευεν ὁ Δεσπότης τῆς Ἑλλάδος, Μιχαήλ Ἀος ὁ Κομνηνός, καὶ εἰς τὸν Μητροπολίτην ταύτης διήχθησαν οἱ ἐπίσκοποι Ρωγῶν, Ἀγελφού, Ἄετου καὶ Βονίτσης. Ἡδρευε δὲ ὁ μὲν Βονίτσης ἐν τῇ σημερινῇ Βονίτση², ὁ Ἄετου ἐν τῇ ἠρειπωμένῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς ἁγίας Δευτέρας ἐν τῷ μέσῳ τῶν χωριῶν Βλυζανῶν καὶ Ἄετου ὀνομαζομένη καὶ μέχρι σήμερον ἐπισκοπῇ, ὁ Ἀγελφού ἐν Ἀγγελοκάστρῳ³ ἐντι παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Ἀγελφού, ὅπερ ἐκαλεῖτο καὶ Ἀγελόκαστρον καὶ Ἀγελωίς, καὶ ὁ Ρωγῶν ἐν τῇ ἠρειπωμένῃ σήμερον βυζαντινῇ πόλει Ρωγοῦ⁴.

Ἀκολούθως δὲ τῆς Ναυπάκτου περιελθούσης εἰς χεῖρας Ἀλβανῶν ὁ Ναυπάκτου ἤδρευεν ἐν Ἄρτῃ⁵ τιτλοφορούμενος Ναυπάκτου⁶ καὶ Ἄρτης καὶ ἔχων ὑφ' ἑαυτὸν τοὺς ἐπισκόπους Ρωγῶν, Ἀγελφού, Ἄετου καὶ Βονίτσης. Οἱ ἐπίσκοποι οὗτοι κατ' ἀρχὰς ἦσαν πραγματικοὶ ἐπίσκοποι, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ΙΗ αἰῶνος κατήντησαν τιτουλάριοι, διότι βλέπομεν τούτους περιοδεύοντας καὶ ἀσκοῦντας ἐπισκοπικὰ δίκαια ἐν ξένη ἐπισκοπικῇ δικαιοδοσίᾳ.

Ὁ Ἄρτης ἐδρεῦεν ἐν Ἄρτῃ ἐκυβέρνα πνευματικῶς διὰ τῶν ἐπισκόπων του πᾶσαν τὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα κατὰ τοὺς μετὰ τὴν ἄλωσιν χρόνους μέχρι τῆς ἐκρήξεως τῆς ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως.

Ἄρχιμ. ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ ΠΑΠΑΚΥΡΙΑΚΟΥ
Ἱεροκήρυξ Αἰτωλοακαρνανίας

1. Σύνταγμα Ράλλη καὶ Ποτλῆ Ε.

2. Ἐν μὲν πράξει τοῦ 1229 μ. Χ. ὑπογράφονται οἱ ἐπίσκοποι Ἄρτης Ἰωάννης, Βονίτσης Ἰωάννης, Βελλῆς Μανουὴλ, Ἄετου Νικόδημος, Δρυϊνουπόλεως Θωμᾶς. (Σύνταγμα Ράλλη Ε σελίς 106, καὶ αὐτόθι ἐν τῇ ὑποτυπῶσει Λέοντος τοῦ Σοφοῦ).

3. Ὁ Ἀγελφού μᾶλλον θὰ ἤδρευεν ἐν τῇ παρὰ τὸ σημερινὸν Νεοχώριον Παραχελαιτίδος βυζαντινῇ, ὀνομαζομένῃ μέχρι τῆς σήμερον Ἐπισκοπῇ.

4. Ὅρα «Ἐκκλησία» ἔτος Δον Ἀριθ. 21.

5. Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Ἄρχιμ. Χρυσοστόμου Παλαδοπούλου.

6. Τῷ 1388 μ. χ. οἱ Ἐνετοὶ κατέλαβον τὴν Ναύπλακτον ἀπὸ τοῦ Ἀλβανοῦ Παύλου Σπάτα, ἀφ' ὧν ἐν ἔτει 1499 κατέλαβον οἱ Τούρκοι. Τῷ 1686 ὅμως αὐθις τὴν ἀνεκατέλαβον οἱ Ἐνετοί, ἀλλὰ διὰ τῆς συνθήκης τοῦ 1701 τὴν ἀπέδωκαν εἰς τοὺς Τούρκους. (Γεωγραφία Μελετίου Ἀθηνῶν) Ἡ Ναύπλακτος ἐπὶ τουρκοκρατίας πρὸ τοῦ 1821 κατοχεῖτο ὑπὸ Ὀθωμανῶν. Χριστιανοὶ πολὺ ὀλίγοι ὑπῆρχον, καὶ οὗτοι ὅμως κατοχοῦν ἐκτὸς τοῦ φρουρίου. Ἐλευθερωθεῖσα τῷ 1829 ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων διὰ τοῦ Παλαρρηγοπούλου κατοχίσθη ὑπὸ Ἡπειροσουλωτῶν συνδρομῇ τῶν ὁσίων ὡς τῆς τότε Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως μετεποιήθη τὸ ἐντὸς τοῦ φρουρίου μετῴσιον εἰς Χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν ὑπὸ τὸ ὄνομα ἁγίου Δημητρίου. (ἀνεκδοτὸς αἰτήσις τῶν κατοίκων πρὸς τὴν ἀρχιεπισκοπὴν περὶ διορισμοῦ ἐφημερίου τῆς 4 Δεβρίου 183 ἀρχιεὶον Μητροπόλεως). Ἐν τῇ αἰτήσει ταύτῃ λέγεται ὅτι τὸ τέμενος το μεταβληθὲν εἰς Χριστιανικὸν ναὸν ἦτο ἄλλοτε χριστιανικὸς ναός.

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ

Ἡμερομηνία	Κυριακαὶ Εὐαγγελίων	Κυριακαὶ Ἀποστόλων	Εορταὶ	Ἦχοι
ΣΟΥΝΙΟΙ	5: Κυρ. Ζ Ἀγίων Πατέρων	Ζ Τῶν Ἀγίων Πατέρων	Γ	πλ. β'
	12: Κυρ. τῆς Πεντηκοστῆς	Η' Πεντηκοστῆς	—	—
	19 > Α' Ματθαίου (Ἀγ. Πάντων)	Κυριακὴ Α' Ἀγ. Πάντων	Α'	πλ. δ'
	26 > Β' Ματθαίου	Κυριακὴ Β'	Β'	α'

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ὁ Ἑλλην ἐργάτης.

Οἱ ἐκ τοῦ τιμίου ἰδρωτὸς τῶν ἐργατῶν ἐν Ἑλλάδι ἀποζῶντες καὶ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ξένης προπαγάνδας χάριν τῆς στομαχικῆς «ἰδεολογίας» δουλώσαντες ἑαυτοὺς πρόμαχοι τοῦ κομμουνισμοῦ παρ' ἡμῖν ἔδρασαν πάλιν κατ' αὐτὰς ἐν Θεσσαλονίκῃ κατὰ τὸν συνήθη εἰς τοὺς καινοφανεῖς τούτους ταραχοποιούς τρόπον. Ἐδόθη δηλαδὴ καὶ πάλιν διὰ τῶν προκληθέντων ὑπ' αὐτῶν ἐν τῇ μακεδονικῇ πρωτευούσῃ ἐκτρόπων ἀφορμῇ νὰ διαταραχθῆ ἡ γαλήνη τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας, ἐν τῇ ὁποίᾳ, πρώτη μεταξὺ τῶν καθ' ὄλου ἀνὰ τὸν κόσμον κοινωνιῶν, ὁ «ἐργάτης» εἶνε «ἀστός» καὶ ἔτυχε προστατευτικῆς ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς πολιτείας προνοίας πολὺ πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τῆς ἐργατικῆς κρίσεως, χωρὶς δηλαδὴ νὰ ὑπάρχῃ ἀνάγκη ἐπιτόπιος εἰδικῶν ἐργατικῶν προστατευτικῶν μέτρων. Τὸν ἐργατικὸν τούτον παροσπισμὸν τῶν διαφόρων συμπερουντολόγων ὑποκινητῶν τῶν ὀφείλουν ἐπὶ τέλους, οἱ ἐργάται νὰ ἀποδοκιμάσουν, νὰ ἀποκηρύξουν καὶ νὰ ἐκδιώξουν ἐκ τῶν τάξεων τῶν, διότι κατατείνει εἰς τὸ νὰ προλεταριοποιήσῃ τὸν οἰκοκύρη ἐργάτην, ἦτοι νὰ δημιουργήσῃ συνθήκας ὑφ' ἃς πρῶτος αὐτὸς ὁ ἐργάτης θὰ δυστυχήσῃ. Ὅποια δὲ ἐνδείκνυται ἡ στάσις τοῦ κράτους ἀπέναντι τῶν ταραξιῶν καταφαίνεται ἐκ τῆς πρὸς τὸν μπολεβισμόν πολιτείας τῶν πολὺ περισσότερον ἡμῶν προηγμένων καὶ κάλλιον ὀργανωμένων κρατῶν.

Ἐπάνοδος.

Καὶ ἄλλοτε ἐν τῇ στήλῃ ταύτῃ εἶχε σημειωθῆ χαρακτηριστικὴ τις τάσις ἐν τισι προτεσταντικῶν κύκλοις πρὸς βαθμιαίαν ἐπίπνοον εἰς τὴν ἀφ' ἧς ἐξέκλιον ὁδὸν τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησιολογίας, καὶ σημερον δ' ἔχομεν νὰ προσθέσωμεν νέα τεκμήρια τοῦ πρὸς τὴν ὀρθοδοξότεραν λατρείαν νόστου τῶν διαμαρτυρομένων. Οὕτω κατὰ τινα ἀνταπόκρισιν ἐκ Νέας Ὑόρκης τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν πρὸς ἀγγλικὰ θρησκευτικὰ φύλλα, ἀπὸ τινος ἤρξατο παρατηρουμένη

ένδιαφέρουσα κίνησις ἐν τοῖς κύκλοις τῶν διαφόρων προτεσταντικῶν κλάδων τῆς Ἀμερικῆς ὑπὲρ ἐξωραϊσεως τῶν προτεσταντικῶν ναῶν καὶ τῆς ἀναγεννήσεως τῆς ἀρχαίας λατρείας. Ἐν πολλοῖς ἐκ τῶν ἀπὸ τινος οἰκοδομουμένων νέων προτεσταντικῶν ναῶν κατασκευάζεται «Ἱερὸν», ὁμολογεῖται δὲ πολλαχόθεν ὅτι δὲν ἀρκεῖ ἡ συγκέντρωσις τῆς προσοχῆς κατὰ τὴν λατρείαν εἰς μόνον τὸ κήρυγμα, ἀποκλειστικῶς, ἀλλ' ὅτι ἡ λατρευτικὴ διάθεσις δέον νὰ ὑποστηρίζεται ἐν τῷ ναῷ καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐκείρων στοιχείων καὶ παραγόντων, οἱ ὅποιοι διακρίνουσι τοὺς ναοὺς τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν. Ἐν ταῖς παλαιότεραις προτεσταντικαῖς «καπέλαις» τὰ ἔδρανα τῶν προσευχομένων ἦσαν τόσοον πυκνῶς διατεθειμένα, ὥστε οὗτοι δὲν ἠδύνατο νὰ γονυπετήσωσιν. Ἐν τοῖς νεωστὶ οἰκοδομουμένοις ναοῖς ἐπανῆλθον τὰ παλαιότερα στασίδια, εἰς τὰ ὅποια ὑπάρχουσι καὶ εἰδικὰ βᾶθρα διευκολύνοντα τὴν γονυπέτησιν, κ. ο. κ. Ἐβράδυναν βεβαίως οἱ διαμαρτυρόμενοι νὰ κατανοήσωσι τὸ ἀτελεσφόρητον τῆς γυμνότητος τῆς λατρείας των, ἀλλὰ καὶ ἡ ὄψιμος συναίσθησις τοῦ κενοῦ οὐδέποτε εἶνε ἄκαιρος. Ἡ καὶ ἐν ταῖς τάξεσι τοῦ ἐν Ἀγγλίᾳ Προτεσταντισμοῦ παρατηρουμένη ἀπὸ τινος τάσις αὕτη τῆς εἰς τὰ ὀρθοδόξοτερα ἐπανόδου ἀποτελεῖ εὐοίωνον ἀπαρχὴν μιᾶς κινήσεως, ἡ ὅποια δέον νὰ παρακολουθηθῆ μετὰ προσοχῆς ἀναλόγου πρὸς τὴν μεγάλην αὐτῆς σπουδαιότητα.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος συνῆλθεν εἰς συνεδρίαν τὴν παρελθοῦσαν Παρασκευὴν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου, ἐκθέσαντος εἰς αὐτὴν διὰ μακρῶν τὴν ἐνεστώσαν κατάστασιν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς καθόλου Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὡς ἐμφανίζεται ἐκ συγχρόνων πινῶν ἐκκλησιαστικῶν γεγονότων. Ὁσαύτως συνῆλθεν εἰς συνεδρίαν τὴν Τρίτην τῆς Ἑβδομάδος ταύτης.

—Τὸ 1 ἄρθρον τοῦ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ψηφισθέντος Συντάγματος περὶ Θρησκείας καὶ Ἐκκλησίας διευτυπώθη ὀριστικῶς ὡς ἑξῆς:

«Ἐπικρατοῦσα θρησκεία ἐν Ἑλλάδι εἶνε ἡ τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ὑπάρχει ἀναποσπαστῶς ἠνωμένη δογματικῶς μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλῃς καὶ πάσης ἄλλῃς ὁμοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τηροῦσα ἀπαρασάλευτως, ὡς ἐκείνη, τοὺς ἱεροὺς, ἀποστολικούς καὶ συνοδικούς κανόνας καὶ τὰς ἱερὰς παραδόσεις. Εἶνε δὲ αὐτοκέφαλος, ἐνεργοῦσα ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλῃς Ἐκκλησίας τὰ κυριαρχικὰ αὐτῆς δικαιώματα καὶ διοικεῖται ὑπὸ Ἱερᾶς Συνόδου Ἀρχιερέων. Οἱ λει-

τουργοὶ ὄλων τῶν θρησκειαῶν ὑπόκεινται εἰς τὴν αὐτὴν ὑπὸ τῆς Πολιτείας ἐπιτήρησιν, εἰς ἣν καὶ οἱ τῆς ἐπικρατοῦσης θρησκείας.

Ἡ ἐλευθερία τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως εἶνε ἀπαραβίαστος.

Τὰ τῆς λατρείας πάσης γνωστῆς θρησκείας τελοῦνται ἐλευθέρως ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν νόμων, ἐφόσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ τὰ χρησιμὰ ἥθη. (Ὁ προσηλυτισμὸς ἀπαγορεύεται.

Τὸ κείμενον τῶν Ἁγίων Γραφῶν τηρεῖται ἀναλλοίωτον. Ἡ εἰς ἄλλον γλωσσικὸν τύπον ἀπόδοσις αὐτοῦ ἄνευ τῆς προηγουμένης ἐγνώσεως τῆς Ἐκκλησίας ἀπαγορεύεται ἀπολύτως (Ἑρμηνευτικὴ δὴλωσις ἐπὶ τοῦ ἁρθρου 1: «Εἰς τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἁρθρου 1 δὲν ἀντίκειται ἡ ἐν ταῖς Νέαις Χώρας καὶ τῇ Κρήτῃ ὀρισταμένη ἐκκλησιαστικὴ κατάστασις»).

—Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κατὰ τὸ παρελθὸν Σάββατον (4 το. μ.) ἐπισκεφθεὶς τὸν Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας, τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς: ἐξέφρασε τὰ συγχαρητήρια καὶ τὰς εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῇ ψηφίσει καὶ ἐπογραφῇ τοῦ νέου πολιτικοῦ Συντάγματος τῆς Ἑλλάδος.

—Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐξέφρασε τὴν εὐαρέσκειαν αὐτῆς πρὸς τοὺς παραστάντας κατὰ τὴν ἐν Λαρίσση δίκην κατὰ τῶν Χιλιαστῶν δικηγόρους καὶ ἰδίως πρὸς τὸν κ. Π. Τρεμπέλλαν διὰ τὴν λαμπρῶν ἀνάπτυξιν καὶ παραστάσιν τῶν πλανῶν τῶν Χιλιαστῶν.

—Ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ἀνέβηκεν εἰς τοὺς Καθητὰς τοῦ Πανεπιστημίου κ. κ. Κ. Δουβουνιώτην, Διευθυντὴν τοῦ Ὑπουργείου, Ν. Δούβαρην Γενικὸν Γραμματέα, Ἀ. Ἀλιβιζάτον καὶ τὸν Νομικὸν Σύμβουλον τοῦ τμήματος τῶν θρησκευμάτων ὅπως μετὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μελετήσωσι τὰ ζητήματα τῆς Ἐκκλησίας.

—Πλήρης ἡμερῶν, σχεδὸν ἐνενηκοντούτης, ὁ ὑπὲρ τὴν πεντηκονταετίαν χρηματίας ἐφημέριος τοῦ ἐν Πειραιεὶ ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Τριάδος Θεόδωρος Λογοθέτης, κτυπηθεὶς κατὰ τὴν ὁδὸν ὑπὸ ὀχήματος, ἀπεβίωσε τὴν παρελθοῦσαν Δευτέραν 6 το. μ. καὶ ἐκηδέυθη τὴν ἐπαύριον, χοροστατοῦντος τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου, ἐν μέσῳ ἀπειρῶν συρροῆς πλήθους εὐσεβῶν.

—Ἀποφάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ἠγάριστησε τὴν Ἱερὰν Κοινότητα τοῦ Ἁγίου Ὁρους διὰ τὰς ἐξαιρετικὰς περιποιήσεις καὶ διευκολύνσεις, τὰς παρασχεθείσας πρὸς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Μεσσηνίας κ. Μελέτιον, μέλος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κατὰ τὴν πρόσφατον αὐτοῦ ἐπίσκεψιν τῶν ἱερῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους.

—Ἐξακολουθοῦν ἀπανταχόθεν τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ζωηρότατα ἐκδηλώσεις συμπαιθείας πρὸς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον, ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἐν Πειραιεὶ ἐπεισοδίου. Ἐκ τῶν Προέδρων τῶν Ὁρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν τηλεγραφικῶς συνεχάρη αὐτὸν ὁ Μακ. Πατριάρχης Ἀντιοχείας, δι' ἐπιστολῆς δὲ ὁ Παν. Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, πρὸς δὲ ἱκανοὶ Ἀρχιερεῖς τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Πατριαρχείου. Θερμότατον ἐνδιαφέρον κατέδειξαν καὶ οἱ ἑξέ-

νοι δι' ἐπιστολῶν καὶ τηλεγραφημάτων, ἐκ πλείστων μερῶν τοῦ κόσμου.

— Ὁ Σ. Μητροπολίτης Γόρτυνος καὶ Μεγ(α)πόλεως κ. Πολύκαρπος διήλθε τὰς ἐορτὰς τῶν Παθῶν καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου ἐν Μεγαλοπόλει κηρύττων καθ' ἑκάστην τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Κατόπιν ἐξῆλθεν εἰς περιοδείαν εἰς τὰ πέριξ χωρία καὶ κωμοπόλεις πρὸς εὐλογία καὶ διδασκαλίαν. Τῇ δὲ 17 Μαΐου, προσκληθεὶς, μετέβη εἰς τὴν Καρύταιναν ἐπὶ τῇ ἐορτῇ τοῦ πολιούχου Ἀγίου Ἀθανασίου, Ἀρχιεπισκόπου Χρ(υ)ουπόλεως. Κατὰ ταύτην ἐπανηγύριζε καὶ ὁ ἱδρυθεὶς Σύλλογος τοῦ «Ἀγίου Ἀθανασίου» ὅστις ἀποβλέπει εἰς τὴν κοινωνικὴν ἀνάπλασιν καὶ δὴ τὴν ὑδρευσιν τῆς κωμοπόλεως.

Ὁ Σ. Μητροπολίτης Γόρτυνος ὁμίλει καταλλήλως εἰς τοὺς ἀθρόως προσερχομένους χριστιανούς προτρέπων εἰς ἔργα κοινωφελῆ καὶ θεάρεστα. Οὕτω ἐν τῷ χωρίῳ Σύρνα συνεβίβασε τοὺς κατοίκους εἰς τὴν ἀνοικοδόμησιν νέου Ἱ. Ναοῦ ἐκ χρημάτων ἀποσταλέντων ἐξ Ἀμερικῆς· ἀλλαχού δὲ συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐπιδιόρθωσιν Σχολείων καὶ ἄλλων κοινωφελῶν ἔργων.

— Ἐπὶ τῇ ἐορτῇ τῆς Ἀναλήψεως τελουμένης πανηγύρεως ἐν Κορωπίῳ τὴν θείαν ἱερουργίαν ἐτέλεσεν ὁ θεοφ. βοηθὸς ἐπίσκοπος Σταυρουπόλεως κ. Θεόκλητος ἐν πολλῇ εὐσεβῶν πανηγυριστῶν συρροῇ. Ἐξ ἀφορμῆς δὲ τῆς κατὰ τὴν πανηγύριν συμπαραστάσεως ὀρφανῶν τινῶν τοῦ ἐν Βουλαγμένῃ Ἐκκλησίᾳ. Ὁρφανοτροφεῖον ἐν στολῇ προσκόπων μετὰ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ἰδρύματος καὶ ἐνὸς τῶν διδασκάλων αὐτοῦ, ὅστις καὶ ἔψαλε κατὰ τὴν λειτουργίαν, ὁ ἱερουργῶν ἀρχιερεὺς ὁμίλησε μετ' εὐφραδειᾶς περὶ τοῦ φιλανθρωπικοῦ τῆς Ἐκκλησίας ἔργου. Ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν τῆς ὁμιλίας τοῦ σεβασμιωτάτου τῇ εὐγενεῖ συμπαράξει τοῦ Προεδρείου τοῦ συλλόγου «Ἀγάπη», τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος, τοῦ ἐκκλησ. συμβουλίου καὶ τοῦ ἀστυνόμου, αὐθόρμητος ἐγένετο μεταξὺ τῶν συμπαρόντων ἕρως ὑπὲρ τοῦ Ὁρφανοτροφείου, συμποσυνθεὶς εἰς ὑπερτρισχίλιας δραχμῆς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

Ὁ Μακαρ. Μητροπολίτης Πολωνίας κ. Διονύσιος μετὰ τῆς ἀκολουθίας αὐτοῦ ἀναχωρήσας ἐξ Ἑλλάδος μετέβη εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἔνθα ἐγένετο δεκτὸς ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ θρόνου ὑπὸ τοῦ Παναγ. Πατριάρχου Μελετίου. Μετὰ τὴν διαμοιβὴν προσφῶρων τῇ συναντήσῃ προσφωνήσεων ἐπεσκέφθησαν ὁμοῦ τὴν νεοσύστατον Ἱερατικὴν Σχολὴν καὶ τοὺς ἐν τῇ πόλει ναούς, μεθ' ἧ Α. Π. προὔπεμψε τὴν Α. Μ. μεταβαίνουσαν εἰς Ἱεροσόλυμα, μέχρι τοῦ σταθμοῦ.

Ἐν Ἱεροσολύμοις ἡ πολωνικὴ Ἀποστολὴ τὸ κατ' ἀρχὰς μὲν ἐπεσκέφθη τὸν Ἅγιον Τάφον τοῦ Σωτήρος, εἶτα δὲ ἐγένετο δεκτὴ ἐν τοῖς πατριαρχείοις ὑπὸ τοῦ Μακ. Πατριάρχου Δαμιανοῦ. Ὁ Μακαρ. Διονύσιος μετέσχε τῶν ἱερῶν ἐν τῷ Ναῷ τῆς Ἀναστάσεως ἀκολουθητῶν τῆς Μ. Παρασκευῆς, τοῦ Μ. Σαββάτου καὶ τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα, ἐπεσκέφθη τὰ ἐν τε τῇ Ἁγίᾳ πόλει καὶ τὰ ἔξω αὐτῆς ἱερὰ προσκυνήματα, μετέβη εἰς τὸν Ἰορδάνην καὶ τὴν Ἱερὴν, ἀποχαιρε-

τήσας δὲ τὸν Πατριάρχην κατηνύθη διὰ Ναζαρέτ, Κανά, Βηθσαϊδᾶς καὶ Καπερναοῦμ εἰς Λαμασκὸν καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὴν μονὴν τῆς Θεοτόκου, ἐν ἣ τὰς διατριβὰς ἐποιεῖτο ὁ Μακαρ. Πατριάρχης Ἀντιοχείας Γρηγόριος, ὑφ' οὗ ἡ Ἀποστολὴ ἐγένετο δεκτὴ μετὰ πολλῆς ἐγκαρδιότητος.

Μετὰ τὴν Ἐκκλησίαν Ἀντιοχείας ὁ Μακαρ. Διονύσιος ἐπεσκέφθη τὸ Βελιγράδιον, ἔνθα ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ τοῦ Μακαρ. Πατριάρχου Σερβίας Δημητρίου, συννητήθη δὲ καὶ μετὰ τοῦ ῥώσου μητροπ. Ἀντωνίου. Ὁ Μακαρ. Διονύσιος ἐπεσκέφθη καὶ τὸ Κάρολοβιτς.

Ἐκ Σερβίας κατηνύθη εἰς Σόφίαν, ἔνθα ἐγένετο πανηγυρικῶς δεκτὸς ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς Ἱ. Συνόδου, εἶτα δ' ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐν τοῖς ἀνακτόροις. Τῇ 15 Μαΐου, ἐπὶ τοῖς ὀνομαστηρίοις τοῦ βασιλέως τῆς Βουλγαρίας ὁ Μακαρ. Διονύσιος ἐτέλεσε τὴν θείαν λειτουργίαν, ἔχων συλλειτουργοὺς τὸν μητροπ. Σόφιας Στέφανον, τοὺς βουλγάρους ἐπισκόπους Νικόδημον καὶ Παΐσιον, καὶ τὸν συνοδὸν αὐτοῦ ἐπίσκ. Ἀλέξιον. Κατὰ τὴν λειτουργίαν ταύτην, ὁ ἱερουργῶν Διονύσιος ἐμνημόνευσε τοῦ Οἴκου. Πατριάρχου Βασιλείου καὶ πάντων τῶν ὀρθοδόξων Πατριαρχῶν καὶ προέδρων τῶν αὐτοκεφάλων ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Ἐκ Σόφιας ἡ Ἀποστολὴ ἐπέστρεψεν εἰς Πολωνίαν διὰ Βουκουρεστίου, ἔνθα συνέτυχε τῷ Μακαρ. Πατριάρχῃ Ρουμανίας Μύρωνι.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Δημ. Γ. Κουίμουτσουπούλου. Διδάκτορος τῆς Θεολογίας, Ἐκλογαὶ ἐκ τῶν ἔργων τῶν ἐνδοξοτάτων τῆς Ἐκκλησίας Πατέρων, πρὸς χρῆσιν τῶν Ἱερατικῶν σχολῶν καὶ τῶν Θεολογίαν σπουδάζοντων. Τόμος Α'. τεύχος 1. Ἀθῆναι 1927.— Ὁ καὶ ἐξ ἄλλων ἔργων γνωστὸς εἰς τοὺς θεολογικοὺς καὶ ἐκκλησιαστικοὺς ἡμῶν κύκλους ἐκδότης τῆς παρούσης συλλογῆς ὠρμήθη εἰς τὴν ἀποτελεσθῆ αὐτῆς τὸ μὲν ἐκ τῆς ἀτελοῦς ἐν ταῖς Ἱερατικαῖς ἡμῶν σχολαῖς διδασκαλίᾳς τῆς ἐριμνησίας ἔργων τῶν ἁγίων Πατέρων ἐλπίσει καταλλήλου ἐγχειριδίου, τὸ δὲ ἐκ τῆς ἐφέσεως νὰ παράσχη καὶ εἰς τοὺς ἱεροσπουδαστὰς καὶ εἰς τοὺς φοιτητὰς τῆς Θεολογίας καὶ πάντας ἐν γένει τοὺς ἱεροκήρυκας πρότυπα ῥητορικὰ ὑποδείγματα πρὸς ἀσκησιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. ῥητορικῇ Ἡδὴ ἐξέδωκε τὰ κείμενα τῶν ἐκλογῶν ἐν Α' τόμῳ. προσεχῶς ἐπιφυλάσσεται ἐν Β' τόμῳ νὰ παράσχη βιογραφικὰς πληροφορίας περὶ τῶν ἀφ' ὧν τὰ ἀποσπάσματα πατέρων μετὰ ἀπαραιτήτων τινῶν γλωσσικῶν πραγματικῶν καὶ θεολογικῶν διασαφήσεων τοῦ κειμένου. Εἶνε προφανῆς ἡ χρησιμότης τοῦ βιβλίου, τοῦτου διὰ τοὺς καθ' ὅλου σπουδάζοντας τὰ ἱερὰ παρ' ἡμῶν, συγχαίρομεν δὲ τὸν ζηλωτὴν καὶ εὐσεβεῖ καὶ φιλότιμον ἐκδότην ὅτι καὶ ὀρθῶς διαγινώσκει τὰς ἀνάγκας καὶ προσηκόντως θεραπεύει αὐτάς.

«Θεολογία». Ἐξεδόθη τὸ τεύχος Ἀπριλίου—Ἰουνίου 1927 περιέχον τὰς ἀκολουθίας ἐπιστημονικὰς πραγματείας: Ὁ ἐπὶ Γάλλου καὶ Οὐαλεριανοῦ σφοδρὸς διαῶμος κατὰ τῆς ἐκκλησίας καὶ ἡ μετ' αὐτὸν ἐπικρατήσασα εἰρήνη ὑπὸ Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν. Ἡμίγναστοί. σελίδες τῆς ἱστορίας τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ Μανουὴλ Γω. Γεδεῶν Μ. Χαροφύλακος καὶ Χρονογράφου τῆς Μ. Ἐκκλησίας. Ἐπιστολὴ τοῦ Νεοφύτου Δούκα περὶ τοῦ Κηρύγματος τοῦ Θεοῦ Λόγου ὑπὸ Πολυκάριου Μητροπολίτου Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως. Ὁ Ἀρδαμεριῶν (κατόπιν Γορτύνης) Ἰγνάτιος ὑπὸ Πολυκάριου Μητροπολίτου Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως. Ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. τίς ἡ ἔννοια αὐτῆς, χαρακτηρι-

στικά της Βασιλείας τοῦ Θεοῦ ὑπὸ Ἄρχιμ. Θεοφίλου Α. Σπυροπούλου (πρώην καθηγητοῦ). Ἀλέξανδρος ὁ Λυκοῦργος (Μελέτη ἱστορική καὶ Θεολογική.—Α΄) ὑπὸ *Ἐυλογίου Κορυζία Λαυριώτου*. Ἀναγραφή Χρονολογικῆ τῶν ἀπὸ Χριστοῦ ἀρχιερατευσάντων ἐν τῇ νήσῳ Ἄνδρω (Συνέχεια) ὑπὸ *Δημητρίου Π. Πασχάλη Ἐπιστημονικαὶ συζητήσεις*, Α΄ Εἰς δευτερολογίαν ἀπάντησις ὑπὸ *Ἀμίκα Σ. Ἀλιβιζάτου*, Β΄ Περὶ τὴν Οἰκουμενικὴν ὑπὸ *Π. Ν. Τρεμπέλα Κριτικὸν καὶ Βιβλιογραφικὸν Δελτίον. Τίμημα ἐτησίους ἐγγραφῆς: Ἐσωτερικοῦ, δρχ. 80. Ἐξωτερικοῦ, φρ. 60 Ἀμερικῆς δολλ. 4. Διὰ τοὺς φοιτητὰ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἱεροσπουδαστὰς τὸ ἥμισυ Ἐκαστον τεύχος τιμ. δρχ. 20, φρ. 15, δολλ. 1.*

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ Ἡγλίον τῆς ἐν τῇ Κοινότητι Μασατίου (Ἄνδρου) Ἱερᾶς Μονῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ἢ Ἁγίας προκηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς δευτέραν ἐπαναληπτικὴν δημοπρασίαν ὁλοσχεροῦς ἐκποίησης τὸ ἐν τῇ θέσει Ἁγ. Μελέτιος τοῦ χωρίου Σεπολία τοῦ δήμου Ἀθηναίων κτήμα Ἁγ. Μελέτιος Ἀθηνῶν (πρώτη προσφορά δρ. 198,000) κατὰ τοὺς ὅρους καὶ ὑποχρεώσεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 354 συγγραφῆς αὐτοῦ. Ἡ ἐκποίησης γενήσεται τὴν 26 Ἰουνίου ἡμέραν Κυριακὴν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Κακοουργοδικείου Ἀθηνῶν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Εὐστάθ. Πετράκη ἀρξομένου τῇ 10ῃ ὥρᾳ π. μ. καὶ λήγουσα τῇ 12ῃ ὥρᾳ τῆς μεσημβρίας. Ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Ζωοδόχου Πηγῆς τῇ 20 Μαΐου 1927.

Τὸ Ἡγλίον τῆς Ἱ. Μονῆς Κλειστῶν διακηρύττει ὅτι τὴν 26ην Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10-12 π. μ. ἐνεργηθῆσεται δημοπρασία ἐνοικιάσεως τοῦ δικαιώματος ἐξαγωγῆς δασικῶν προϊόντων πρὸς διάνοξιν ἀντιεμπρηστικῆς ζώνης εἰς τὸ περίεξ τῆς Μονῆς δάσος. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθῆσεται ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Κακοουργοδικείου Ἀθηνῶν. Πληροφορίαι παρέχονται εἰς τὸ ἐν Ἀθῆναις γραφεῖον τῆς Μονῆς γωνία ὁδοῦ Πεντέλης καὶ Μητροπόλεως. Ἀθῆναι τῇ 30 Μαΐου 1927.

Τὸ Ἡγλίον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁρθοκωστᾶς προκηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν τμηματικῶς τετραστοῦς ἐνοικιάσεως ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1927 μέχρι τέλους Αὐγούστου τοῦ 1931 ἔτους τὰ ἐν τοῖς τέσσι Δήμοις Βρασιῶν καὶ Λιμναίων καὶ κατὰ τὰς κτηματικὰς περιφερείας τῶν χωρίων Ἁγ. Ἀνδρέα, Καρακοβουνίου, Πραστοῦ Παλαιοχώρας καὶ Κουτρούφων κείμενα κτήματα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ὁρθοκωστᾶς κατὰ τὰ γνωστὰ αὐτῶν ὄρια καὶ κατὰ τοὺς ὅρους συγγραφῆς ὑποχρεώσεως ὧν δύνανται οἱ βουλόμενοι νὰ λάβωσι γνῶσιν ἐν τοῖς Γραφεῖοις τῆς Μονῆς καὶ τῆς κοινότητος Ἁγ. Ἀνδρέου, ἐξαιρουμένων τῶν εἰς τοὺς ὅρους ἀναφερομένων κτημάτων ὑπὲρ τῆς Μονῆς. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθῆσεται ἐν Ἀ. Ἀνδρέα ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Ν. Εἰδθυμίου καὶ τοῦ κ. Ἐφόρου τῇ 19ῃ Ἰουνίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 9ην ἕως τῆς 12ης τῆς μεσημβρίας. Ἐ τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Ὁρθοκωστᾶς τῇ 19 Μαΐου 1927.

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Τιμίου Προδρόμου «Σκήτη Βερροίας» ἐκτίθει εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν γενησομένην ἐν Βερροίᾳ ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Γ. Μανωλίδου καὶ ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητρόπολι Βερροίας, τῇ Πέμπτῃ 23 Ἰουνίου 1927 ὥρα 9—12 π. μ. τὴν ἐκποίησην τριάκοντα ἐφετειῶν ἐπιφύων τῆς Μονῆς. Ἐκ τῆς Ἱ. Μ. Τ. Προδρόμου Σκήτη Βερροίας τῇ 23 Μαΐου 1927.

Τὸ Ἡγλίον τῆς ἐν Τσαγγῆτι Ἱ. Μονῆς Κομνηνείου διακηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πενταστοῦς μισθώσεως ἢ ἀμτελεῶς τοῦ Μετοχίου ἢ «Μεταμόρφω 15» τῆς περιφέρειας Ραφάνης. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθῆσεται ἐν Ῥαφάνῃ τὴν 26ην Ἰουνίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ὀλύμπου Νικολάου Φ. Νρυσκοῦ καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς συμφώνως τοῖς ὅροις ἡμῶν τῶν ὁποίων δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι προσερχόμενοι εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Μονῆς. Ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Κομνηνείου 25 Μαΐου 1927.

Τὸ Ἡγλίον τῆς Ἱ. Μονῆς Πιθαρίου διακηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν τὰ ἐφετεινῆς ἐσοδείας προβατόμαλλα (βρια) τῆς Μονῆς Πιθαρίου ἀνερχόμενα εἰς ἀκάδας 110. Οἱ βουλόμενοι νὰ πλειοδοτήσωσι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν τῶν ὅρων τῆς διακηρύξεως κατατεθειμένων ἐν τῷ γραφεῖῳ τῆς Μονῆς. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθῆσεται ἐν τῇ Ἀγορᾷ τῆς κοινότητος Ἐρεσσῶ ὑπὸ ἀντιπροσώπων τῶν δημοπρασιῶν τὴν 19 Ἰουνίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 6 π. μ. εἰς παρουσίᾳ τοῦ Συμβολαιογράφου Ἐρεσσῶ καὶ τοῦ Ἡγλίου τοῦ ἐκκληστηριάστατος καταβλητέου μετὰ τὴν σχετικὴν ἔγκρισιν τῆς κατὰ τὸν χρόνον τῆς παραλαβῆς. Ἐν Μονῇ Πιθαρίου τῇ 25 Μαΐου 1927.

Τὸ Ἡγλίον τῆς ἐν Ζαγόλῃ Ἱερᾶς Μονῆς Προφήτου Ἡλίου διακηρύττει ὅτι τὴν 17 Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἐν Δερβενίᾳ προκηρύσσει πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν περὶ τριτέτοῦς ἐνοικιάσεως τοῦ δικαιώματος τῆς Βουκῆς τοῦ ἐν θέσει Ἁγίου Προκοπίου κείμενου στανοστοίου τῆς Μονῆς ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Εὐρωσπίνης Γεωργίου Μελισσαροπούλου τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ ἐνὸς μέλους τοῦ Ἡγλίου τῆς Μονῆς κατὰ τοὺς ὅρους τῆς προκηρύξεως τοῦ Ἡγλίου ἢς ἀντιγραφὸν εὐρίσκεται εἰς τὸ ἄνω συμφέριον, ὧν οἱ βουλόμενοι νὰ πλειοδοτήσωσι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν.

Τὸ Ἡγλίον τῆς ἐν Ζαγόλῃ Ἱ. Μονῆς Προφήτου Ἡλίου διακηρύττει ὅτι τὴν 17 Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἐν Κιάτῳ προκηρύσσει πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν περὶ ἑξαετοῦς ἐνοικιάσεως τῶν ἐν θέσει Ἁγίου Ἰωάννου Συκιῶνος ἀγρῶν τῆς Μονῆς ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Σοφοκλέους Παπαγεωργίου τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου Συκιῶνος ὧς καὶ ἐνὸς μέλους τοῦ Ἡγλίου τῆς Μονῆς ἢ τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων αὐτῶν κατὰ τοὺς ὅρους τῆς προκηρύξεως τοῦ Ἡγλίου τῆς Μονῆς ἢς ἀντιγραφὸν εὐρίσκεται εἰς τὸ ἄνω συμφέριον ὧν οἱ βουλόμενοι νὰ πλειοδοτήσωσι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν.

Ὁ Ἡγούμενος τῆς ἐν τῇ Κοινότητι Ψαχνῶν Ἱερᾶς Μονῆς Μακρομάλλης διακηρύττει ὅτι τὴν 19 Ἰουνίου 1627 ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10—12 π. μ. ἐνεργηθῆσεται ἐν Ψαχναῖς καὶ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν, ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Γεωρ. Ζαυιάδου, Οἰκον. Ἐφόρου Χαλκίδος καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς πλειοδοτικὴ δημοπρασία τετραστοῦς ἐνοικιάσεως, τῶν ἐν ταῖς θέσεσιν Περιοχῆ τῆς Μονῆς, Ἀργιά, Σταυρός, καὶ Λεβάνται, Παλαιοκυπάρισσον, Νεροτριβιά, καὶ Κυπαρίση ἐλαιοδένδρων τῆς Μονῆς Ἐν Μονῇ Μακρομάλλης τῇ 2 Ἰουνίου 1727.

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,
ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἐποπτεύουσα Ἐπιτροπὴ
ΖΑΚΥΝΘΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ, ΦΑΚΙΔΟΣ ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ
Διευθύντης
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΚΑΗΛ
Καθ. Πανεπιστημίου
Τίμημα ἐτησίους ἐγγραφῆς
Ἐσωτ. Δρχ. 50. Ἐξωτ. Φρ. 60. Ἀμερικῆς Δολ. Α.
Γραφεῖα «Ἐκκλησίας»:
Μέγαρον Ἀρχιεπισκοπῆς ὁδ. Φιλοθέης 21

Τύποις «Φοῖνικος» ὁδὸς Σταδίου 38 Ἀθῆναι